

This project is co-funded by
the European Union

EUROPEAN COMMISSION
DIRECTORATE GENERAL
ECONOMIC AND FINANCIAL AFFAIRS
Resources and communication
Euro Protection and Pericles

Central Means of Payment Antifraud Office (UCAMP)¹

Evropska strategija za zaštitu eura na području Mediterana

Akcioni plan za pomoć u razmjeni i obuci u oblasti zaštite eura od falsifikovanja

Program Pericle

Albanija, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Grčka, Italija, Malta, Crna Gora, Rumunija, Srbija, Turska
Podgorica, 22-24. novembar 2017.
Crna Gora

ZAKLJUČCI

- 1. Ključnu ulogu u unapređivanju efikasnog načina za suzbijanje falsifikovanja novca treba da ima sagledavanje uporednih rješenja različitih nacionalnih zakonodavstava u oblasti sprečavanja falsifikovanja, te je stoga neophodna razmjena najboljih praksi na međunarodnom nivou.**
- 2. Pravni okvir i njegovo efektivno sprovođenje su osnova. Prema tome, efektivna koordinacija na nacionalnom nivou između svih nadležnih organa poput tužilaštva, organa za sprovođenje zakona, carina, centralne banke, ministarstva finansija (na primjer, kroz kreiranje kvalitetne baze podataka i primjenu sankcija) je od ključnog značaja.**
- 3. Imajući u vidu prekograničnu dimenziju fenomena falsifikovanja, efikasna razmjena informacija između zemalja putem relevantnih međunarodnih kanala saradnje je od suštinskog značaja.**
- 4. Prva prepreka falsifikovanju je bolja informisanost građana uz pomoć edukativnih programa, kao i rukovaoca novcem i svih subjekata uključenih u gotovinske tokove, kroz pružanje konkretne obuke svim glavnim zainteresovanim stranama od strane državnih nadležnih organa u cilju jačanja javno-privatnog partnerstva.**
- 5. Danas se kriminalna dimenzija uključena u falsifikovanje eura mijenja i samim tim trebalo bi promijeniti i način istrage. Organi za sprovođenje zakona treba da se adaptiraju novim tehnologijama falsifikovanja koje koriste kriminalci kako bi unaprijedili svoje načine istraživanja dark weba i crnih tržišta na internetu kojima se služe oni koji "peru" novac i ostali kriminalci da bi se uputili u načine kako da lako dođu do lažnog novca i distribuiraju ga, kao i prodaju drugih materijala neophodnih za njegovu proizvodnju (mastila, holograma, itd).**
- 6. Osnovna karakteristika fenomena deep weba je njegova prekogranična dimenzija tako da je međunarodna saradnja neophodna, kako bi se aktivnosti tužilaštva i organa za**

¹ Centralna kancelarija za borbu protiv prevara u vezi sa sredstvima plaćanja

This project is co-funded by
the European Union

EUROPEAN COMMISSION
DIRECTORATE GENERAL
ECONOMIC AND FINANCIAL AFFAIRS
Resources and communication
Euro Protection and Pericles

sprovođenje zakona učinili efikasnim. Zajednički istražni timovi (JIT) su prvi efikasni instrument u jačanju ove saradnje, ali je neophodno posjedovati osnovna znanja o pravnom okviru i procedurama zajedničkih istražnih timova (praktični aspekti pregovaranja, uspostavljanje i operativne aktivnosti), kao i pravnu pomoć i mogućnosti finansiranja kroz "Eurojust" projekat finansiranja.

- 7. Kada se bavimo deep web-om i njenom virtuelnom dimenzijom, moramo razgovarati i o svijetu kriptovaluta. Bez kriminalizovanja ovih oblasti, može se reći da su se kriptovalute koristile i, generalno rečeno, mogu se koristiti za vršenje ekonomskih zločina. Virtuelne valute su decentralizovane i one mogu djelovati anonimno, ali to nije slučaj. Organima za sprovođenje zakona je teže da uđu u trag kriminalnim aktivnostima na dark net-u, ali to se može jedino postići uz adekvatna znanja i vještine.**
- 8. Da bi se borili protiv nezakonite upotrebe kriptovaluta, organi za sprovođenje zakona moraju promijeniti način na koji sprovode istrage, ali razmjenjivači, koji su "srce" ovog sistema, moraju da sarađuju u cilju sprečavanja zloupotrebe kriptovalute tako što će postati pouzdani dio sistema za sprečavanje pranja novca, u skladu sa odredbama nacionalnog zakonodavstva i krovne direktive EU.**
- 9. Uloga carine je veoma važna u borbi protiv falsifikovanja novca. Smatra se da je neophodno da se njihovi zadaci, instrumenti i resursi prošire jer carina predstavlja fizički prolaz gdje roba (predmet nezakonitih transakcija) mora da stigne i gdje se obično identifikuje.**